

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

חסידים אייז משפחה

אגרות ושיחות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע
וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
אודות אהבת ריעים בין החסידים

גליון יג
שנה שמינית

יוצא לאור על-ידי
ועד „חיילי בית דוד”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושבעים לבריאה
ה' תהא שנת עוז – שנת 770
ק"ז שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

'החוט המקשר חסידים'

האהבה היא רוח החיים בעבודת החסידות: החוט המקשר חסידים בינם לבין עצמם, והחוט המקשר רבי עם חסידים וחסידים עם רבי. זהו גם בדרך "אור ישר" וגם בדרך "אור חוזר"; אין לזה כל מחיצה, זהו מעל להגבלת מקום וזמן.

(היום יום, כ"ו שבט)

יוצא לאור על-ידי

ועד "חיילי בית דוד"

770 בית משיח – בית חיינו

770 איסטערן פארקוווי, ברוקלין, נ.י.

להקדשות, תרומות או לקבלת הקובץ השבועי בדוא"ל,

ניתן לפנות לכתובת: vaad770@gmail.com

כמו-כן, ניתן להוריד את הקובץ באתר:

www.moshiach.net/blind/wn-heb.htm

אל אחינו אנ"ש והתמימים יחיו, שלום וברכה

בקשר עם פתגם "היום-יום" דיום רביעי האחרון – כ"ו שבט:
"האהבה היא רוח החיים בעבודת החסידות: החוט המקשר חסידים
בינם לבין עצמם" –

הננו מוציאים לאור בזה קובץ "חסידים איין משפחה" – ובו:

א. אגרות מכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, בהם מדובר אודות האהבה והידידות בעדת החסידים, אשר חפצם של רבותינו נשיאנו שיהיה כמשפחה אחת ממש, וכי זהו אחד מהיסודות העיקריים של חיי ודרכי החסידות, עליהם מסר אדה"ז את נפשו להשרישם בעדת החסידים,

וכלשון כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע: "הוד כ"ק רבינו הזקן מסר נפשו הקדושה והשקיע כחותיו העצומים אשר עדת החסידים יהיו כמשפחה אחת ממש, אשר כל איש ואיש בעדת החסידים ידרוש טובת חבריו בפרנסה, וכל אשר אחד עוזר את זולתו יהי' בהרגש אהבה וחביבה גדולה כל כך כבני משפחה אחת ממש".

ב. לקט קטעים משיחות ואגרות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בנושא אהבת ריעים שאצל החסידים הגדולה מאהבת אחים.

ג. צרור מכתבים מרתקים מאת הרה"ח ר' אברהם פאריז ע"ה, הספוגים בתביעה עמוקה לאהבת חסידים ואחדות אמיתית.

בציפיה ובביטחון גמור אשר תיכף ומי"ד ממ"ש נחזה בהתגלות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א "מלך ביופיו" לעיני כל חי, ויכירו וידעו כל יושבי תבל במלכותו, ויכריזו כולם יחדיו, את ההכרזה הנצחית המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלימה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד "חיילי בית דוד"

770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, יום ועש"ק פ' משפטים, כ"ח שבט ה'תשע"ג - שנת 770
מאה ושבע שנה להוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ר"שישים שנה" לנשיאותו
ברוקלין, נ.י.

מדרכי החסידות שהנחילונו רבותינו הקדושים הם

האהבה והריעות אשר זהו

תנועת חיי אנ"ש

כמשפחה אחת ממש • היסוד הנכון לחיים חסידיים אמיתיים • כי זה האחת מה שנשאר לנו שלם בעולמנו • נעימות דרכי האהבה ופעולתה • המסילה אשר בה חיו אלפי איש • לפנינו אגרות קודש מכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע אודות האהבה והידידות בעדת החסידים, אשר חפצם של רבותינו נשיאנו שיהיה כמשפחה אחת ממש • חסידים איין משפחה

כמשפחה אחת ממש

ב"ה ב' אייר תרצ"ה

[. .] במענה על מכתבו, תודה לאל אשר הוטב בריאותו, ולא טוב עשה שלא הודיע ממצב בריאותו שת"ל הוטב לו, השיי"ת יחזקהו ויאמצהו בגשמיות וברוחניות, כי מאז נתקבל המכתב שלא היי – לא עתה – בקו הבריאות היי לי צער, ולא מצא לנחוץ להודיע כי ת"ל הוטב לו.

וכבר התאונן הוד כ"ק אדמו"ר רבינו הזקן על אנ"ש המטרידים ומצערם ל"ע – בעת צרתם, ואינם מודיעים לבשר ישועת ד' בעת רווחתם.

הוד כ"ק אדמו"ר הזקן אשר טיפח וריבה את עדת החסידים לחנכם בנועם המדות טובות ובארחות מעגלי יושר, לא יוכל נשוא אותו, העדר ההרגש והקור-רוח שבהנהגה כזו ובכל אצילות נפשו הקדושה מוחה (רעאגירט) על זה.

עד כמה תפס דבר זה מקום חשוב ביסודי דרכי החסידות, יכולים אנו לדון עפ"י אותה אגרת הקדש מאת הוד כ"ק רבינו הזקן להרה"ח הנודע ר' אהרן שד"ר ז"ל:

לידידי מו' אהרן ומו' ישראל נ"י

תשואת חן חן על שליח הלז לבשרני, כי ראה זה חדש ולא ניסה באלה שום אי מאנ"ש, לטרוח לשלוח שליח לבשר בשורות טובות, כה יתן וכה יוסיף ה' כה"י [..].

שניאור זלמן

ובאמת הנה ידיעת ובשורת הטוב מאיש לרעהו הוא אחד הדרכים בדרכי החסידות

באהבת רעים, כי הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים חפצו, אשר כל אנ"ש יהיו כמשפחה אחת, אשר לבד זאת כי מצות אהבת ישראל הוא לכל ישראל בשוה, הנה לבד זאת האהבת רעים וידידות האוהבים שהנהיגו הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים בתוככי אנ"ש, הוא שיהיו כמשפחה אחת ממש.

מאות מכתבים באגרות הקדש מאת הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים, כתובים לאנ"ש בעניינים מעניינים שונים, בעניינים הפרטים של אנ"ש בדורותיהם, בהמצות שונות בהנוגע לעזרה מאיש לרעהו במח"י וכלכלה, ע"י מסחר וקנין ביניהם, או משרה ומלאכה, וכן בענייני הטבת היחסים בענייני לימוד בצוותא, אשר בכולם רוח האהבה וטהרה חופף עליהם, להורות לאנ"ש להאיר לפניהם הדרך ילכו בה המה ובני ביתם ברגש חיבה יתירה, ולהעיר את לבבם של אנ"ש לנטוע הנהגה זו בכל עדה ועדה, לטובתם והצלחתם בגשמיות וברוחניות.

הוד כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים, אשר במשך זמן היותר בעלמא דין הנה בכל עת מצוא ח"ו איזה צער וצרה לאחד מאנ"ש, שפכו לבבם בדמעות שליש לחנן ולבקש רחמים רבים ממקור הרחמים, להסיר הצער ולהחליץ מהצרה, הם – כ"ק זי"ע – השתוקקו להתבשר מפי המצטער, כי הורווח לו וכי עזרהו השייית, כי יוכלו להודות לדי על טובו וחסדו, ולעורר רחמים רבים כי הוא ית' ירחם וישפיע שפעת חיים וברכה מרובה בכל מילי דמיטב, מנפש ועד בשר, לכללות אנ"ש בתוך כל אחב"י...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ע, ח"ג ע' שכב-שכד)

❧ היסוד הנכון לחיים חסידיים אמיתיים ❧

- תרגום חפשי ללה"ק בעריכת "ועד חיילי בית דוד" -

ב"ה, י"ז סיון תרצ"ט

[. .] במענה למכתבו מכ"ה אייר. שימח אותי לקרוא דרישת שלום מפורטת ממך ומרעיייתך ת"י הבת, החתן, הנכד יחיו ובנכם יחי'.

ידיעת האחד אודות חברו, מה שלומו ומה שלום משפחתו, הוא אחד מהיסודות העיקריים של חיי ודרכי החסידות.

פעם, בדורות הקודמים ("אין דער אלטער היים") אהבת החסידים עמדה במעמד הנכון אצל חסידים.

לעיתים תדירות קרה שיהודי חסידי נסע במיוחד לחסיד שני ע"מ לראות ולהתדבר אודות ענייני משפחה הפשוטים ביותר, מפני שאצל כל אחד היו ענייני המשפחה של השני יקרים וקדושים.

האחוה החסידית ביניהם היתה יותר מאהבת אחים.

מקוה הנני להשי"ת שלעולם לא אשכח את הרושם משנות ילדותי, מה שראיתי בליובאוויטש כשחוויתי מאורעות שונים עם אנשים מרמות שונות, אחד עם חברו בראש השנה או סוכות או שבועות בליובאוויטש.

אנשים החלוקים אחד מהשני הן בידיעה בלימוד והבנת חסידות, הן במצבם החומרי, ה"שלוש עליכם" שלהם היה כזה לבבי שהפנים שלהם האירו מגודל שמחת אהבת החסידים הפנימית.

כך חיו חסידים וזהו היסוד הנכון של חיים חסידיים אמיתיים.

מתברך הנני שהשי"ת יזכה אותי לראות שמחות אצל חסידים בתוך כלל אחינו בני ישראל ש"י ולראות שהחסידים שבדור הנוכחי ("איצטיקע חסידים") ינהיגו את סדר חייהם באהבת חסידים כמו שהיתה.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ח"ד ע' תקיב-ג)

כי זה האחת מה שנשאר לנו שלם בעולמנו

ב"ה. ב' אייר תרפ"א

[.] . מכתבו מר"ח אייר קבלתי, ות"ל בעד שלומם הטוב, ויעזור השי"ת להודיע איש מרעהו בכ"ע מנועם שלום כאו"א בפרט ברו"ג כי זה האחת מה שנשאר לנו שלם בעולמנו, האהבה והריעות מה שצריך להיות יקר וחביב ונעים מאוד, לשמוע איש משלום וטוב זולתו, ולהשתתף בשמחת רעהו והטוב לו, והתחלק עמו חלק כחלק בכל הענינים אשר יעשו כפי ההשגחה העליונה.

. . ולזאת גם זאת צריך להיות בחכמה בקיאות ואולפנא והם דרכי החסידות שהנחילנו רבותינו הקדושים זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע נוסף ומבוא לגוף ועצם הידיעה והעבודה שבלב . . והדרכים האלו הם מדרגה הראשונה בסולם העולה מעלה מעלה בעילוי אין קץ, ומהדרכים האלו הם האהבה והריעות אשר זהו תנועת חיי אנ"ש ד' עליהם יחיו, מה שכל אחד ואחד דבוק ומחובר עם זולתו ונוגע לו כל עניניו לנפשו ממש בהיות כולנו בני אב אחד ומורה אחד לעלות בקדש הקדשים לידע את ד' ולעבדו ית' בלבב שלם איש איש כפי שזכהו השי"ת לעשות בעצמו בביתו ובזולתו, וזה חלקנו בחיים.

. . בהדרך הלזה בחרו הוד קדושת אבותינו רבותינו הקדושים להיות מבוא על דרך העולה בקודש ולזאת אנחנו תלמידיהם ותלמידי תלמידיהם מחבבי דרכיהם,

1) האחת מה שנשאר לנו שלם: בזמן כתיבת המכתב היו כמה עגי"נ ובלבולים, הפחדות מצד הממשלה

וכו'.

ונמשכים אחריהם בכל לב ונפש עלינו לילך בדרך הישרה הלזו בידיעה מראש בלי טעות אשר זה רק מבוא אל מבוא העבודה. אמנם גם זאת עלינו לדעת כי אז בהיותנו חברים נעימים אוהבים נאמנים צמודי לב נוכל לקוות כי יהי ד' אלוקינו עמנו בזכות אבותינו רבותינו הקדושים אשר כולנו כאיש אחד מחלים ומחננים מקרב ולב עמוק את פני הוי' כי נהי' מקושרים אליהם ואל רצונם תורתם ואורחותם מנפש ועד בשר וזכותם יעמוד לכל אחד ואחד מאתנו תלמידיהם ותלמידי תלמידיהוּן בכל מכל כל, ברוחניות ובגשמיות להיות במנוחת הלב ובשקיטת המוח, ונזכה לאור כי טוב בגילוי לעין כל ממש עד כי הקטון והפשוט בידיעה לאלף ורבבה יהי' בטוב וכשרון המעשה בדרך הנועם להיות רוח המקום והבריות נוחה ממנו – כלומר מכל איש מאיתנו בלי הבדל בעבודה הפנימית, כי בזה כולנו שוים – הבאה אלינו בחסדי השי"ת באמצעות אהבת רעים ודיבוק חברים, ועלינו כולנו קטון וגדול בלב אחד ממש מבלי התחשב על ריחוק המקום, כי כארבע רוחות השמים פרש ה' אותנו לכונה מיוחדת למסבב כל הסיבות ית' ויתעלה ומארבע רוחות השמים יקבצנו אב הרחמן, בחסד וברחמים לראות את פני האדון הוי' צבאות בשמחה ובטוב לבב.

אשאר בתקוה לחסדי ה' כי עוד נשוב לדבר והאל הטוב יזכנו כי נושע בדיבורינו ועבודתינו.

. . זכרנו ימים מקדם, בבא מועד שמחת נשואין, איש אחר רעהו רע אביו ומשפחתו יתענג להזמין להתעלס בסוד רעים האהובים יחד ברינה יגילו בברכות מאליפות, יוצאות מליבות פתוחות.

אמנם סוד הבריאה וההנהגה מאיתנו נעלמה יוצר כל משנה את העיתים, ומחליף את הזמנים לטובה ולברכה כל אחד לפי מצבו הפרטי לא יוכל למלאות משאלות לבבו להביע רגשי אהבתו פנים, אבל יקרה היא ונעימה הברכה הנובעת מטהר לב אוהב וריע נאמן, מבלי התעצר מריחוק המקום. מאושר אהי' לדעת אשר בשמחת בני אבותינו ישמחו אוהבנו, ומרחוק יביעו ברכתם לצאצאי אהוב ומחמד נפשם, כי יהי' האל הטוב בעזרם לבנות בית נהדר בישראל בנועם, על יסודי אושר הרוחני והגשמי, בחיים ארוכים ובודור ישרים יבורך כפי זכות קדושי אבות העולם...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ח"א ע' קמו ואילך)

נעימות דרכי האהבה ופעולתה

ב"ה, כ' סיון רפ"א

[.] נעימות דרכי האהבה ופעולתה, ראה ראינו בהנהגת כבוד הורינו הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, וכבוד אביו ידידו ואוהבו, הרב זצ"ל, אשר מיום הכירו איש את רעהו באהבה הלכו, ובידידות התרועעו כאחים חלקו וגם כל

צער ויגון, אשר עבר עליהם מי כמוני יודע, מאשר שמעתי, מהימים שעברו בחיי הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה ואחרי כן עשר חליפות היו בבית הארזים, באחוז בו שלהבת המסחר והקנין, הלימודיות והחפש הבאה ברשעת החטאים בנפשותם, הן המה נגידי העיר, בני הבעלי בתים החשובים אשר מצאו און להם להסית קנאת העושה, ותשוקת ההצלחה בכל ענינים הזמנים.

. לאשרי הנני זוכר תודה לא-ל עליון את חיי הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה האמצעים, בהיותו עוד במבחר ימי הנעורים בגבורת עבודתו את עצמו, במדה רחבה בלימוד ובתפלה, בשנת תר"ן-תרנ"ה עוד טרם החילו להתעסק בעניני הכלל – קיץ תרנ"ו – ותחלת נשיאותו, אשר דרכו אז היו מופלגות, ומובדלות ביותר . . בשנת תרנ"ה מצא לנכון הגביל בעדי זמני דיבורי בעת הטיול, ומטרתו היתה העמידוני בקרן אורה, גלות לי סוד חיי הוד אביו כבוד קדושת אאמו"ר ענוגיו ומצוקותיו, וחיי אחרי כן, שאיפתו, ואשר אליהם יכסוף וישתוקק, מה נעימים היו הימים ההם, והשעות היקרים אשר הכל כמו חי עמדי לפני גלוי הכל, וכעם איש דיבר עמי מבלי השאיר דבר וחצי דבר, בהנוגע לחיים הפנימים, אף גם החיצוניים, . אשר לא הגיד, ובוזה קנה את לבבי התם אז, ואשר נצמדתי רק אליו מבלי התאוות כל מאום, כי אם היות כמו שמתאים לחפצו ורצונו הוא, וזה היתה כל מגמתו.

בימים ההם פקח עיני לאמר, כי רק האוהב והריע הוא היחידי אשר יוכל העמד אדם על רגליו, הצילו מרדת שחת הבוץ, היגון והאנחה, והעלותו על מרחבי אור אשר לא ישוער מראש. וידבר אודות אוהביו ורעיו, ויספרם אחד לאחד, במעלותיו, כשרונו, ויאמר כי האחד אשר בו התנחם אחרי אביו, בכמה שאפשר להתנחם, באסון נורא ומבהיל כזה, הוא רק ידיד נעוריו, אוהבו וריעו, הריע"מ, הוא הי הראשון אשר הושיט יד מנחם, יד עוזר, יד ריע ואוהב נאמן, דבריו היו נאמנים, אמרותיו טהורים, בלתי חתולים בערפלי הכבוד, והתהלה הנהוגה במקרים כאלו, דיבר על הכל בעינים פקוחות ובאמונה טהורה, הוא לא טפס בהנחלים, ולא עלה בהרים, כ"א סחור סחור להנקודה האמיתית ובו מצא מרגוע נפשו ונחמתו.

את אשר שמעתי אז, הנה עתה בעיני ראיתי בין האגרות והכתבים, מצאתי תכריך מכתבי הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה לכבוד אביו הרב ז"ל, ובהם ידובר דברים שונים, מאלה הדברים אשר אגדו יחד, פתיל חייהם, ודברי חיזוק והתעודות בזמנים וענינים שונים. הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק שואל בעד אביו יחידות אצל כ"ק אאמו"ר הרה"ק, ועונה לו המענה באותיותיו, ומחזקו בדברים דברי אהבה, כמה מן המכתבים מדברים אודות הבריאות והעבודה, העמל והיגיעה, ומבקש עזרו, ומהם את אשר יגלה לו לבבו באשר יסבול, הן מקרוב, והן מרחוק, ובהם גם אשר ישמח לבבו מאשר עזרהו הא-ל, בטובת הרבים בפועל, והרבה מהם אשר ידרוש כי ישרפם, ורק מאהבתו אליו לא יוכל התאפק, ועם מי יוכל לדבר דברים בכמו אלה.

---

(1) הריע"מ: הרב יעקב מרדכי בעזפאלאו מפאלטאווא. מתוכנה נראה שכתבה לאחד מבניו, ולפי המשך המכתב נראה שהיא אל ר' שמואל בעזפאלאו.

האהבה בעזוזה תראינה, כי אין מגבילים ומעצרים בעדה, איש האלקים הלוה סמל התום, היושר והעדן האלקי זצוקללה"ה גם הוא התאזר בה ועל ידה מצא נוחם נפשו הטהורה ובה נושע בעבודתו הטהורה, מבלי התחשב עם גזעו האצילה, ומצבו המעולה מכל שמץ חומרי לא עשה כל מאום עד התיעץ עם רועים אוהבו וידידיו, ויעשם אגודות אגודות, והיותר פנימי, תאווני דליבא, דלא כתבי אינשי, וגם מה שלבא לפומי לא גליא, לא מנע מאת אוהבו היחידי, ומשנהו ברבות הימים הר"ש ז"ל אשר עמהם דבר, כלכל והתיעץ על כל מצפוניו, אמת הדבר כי הם הבינו לערכם, ערך הקדש אשר נתן למו וימלאו תעודתם, באמונה סוד כמוס וחתום, מ[ב]לי אשר ידע איש כי יודעים הם דבר.

כה היו חיים האנושיים היקרים והנעימים לכולנו ביחוד, וכה המשיכו נועם הדרכתם, ומי יאמר בבוא מועד שמחת נשואין והדומה, הלא מיום הוסדה בעולם, הנה איש את רעהו ריע אביו ומשפחתו יתענג להזמינו להתעלס בסוד רעים האהובים, וברינה יחד יגילו, בברכות מאליפות, יוצאות מלבות פתוחות, אמנם יוצר כל משנה את העתים, ומחליף את הזמנים, בטח לטובה ולברכה, הנה עתה כ"א לפי מצבו הפרטי לא יוכל אף גם מלאמת משאלות ורגשי לבבו, אף על פסת הניר, לא נוכל להשתרר, כי נשחתה גבורתינו וכה גברו מי שטף החיים ההויים, אשר לקש על גלי הים נחשב, מתנענע[ע]ים אנה ואנה, מבלי דעת אנה פנינו מועדות, הזמן הולך והלבבות מתרחקות, והעניינים שעלינו לעשותם קפואים, ויהי האדם לקרח נורא, המטיל אימה על כל סביבו, אנה ה' הושיעה נא, ועד מתי נהי' כאיש מוכה שגעון ר"ל, מלאים פחד המחסור ואימות רעב וכפן ה"י, לחי' דמינו ולבהמות הארץ היינו, כולנו טרודים כך באשר [. . .] לו אם בהווה או בעתיד הקרוב, ומעניינינו הרוח והנפש לקונו ח"ו שכוחה...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ח"א ע' קנ ואילך)

המסילה אשר בה חיו אלפי איש

בי"ה, כ"ד סיון תרפ"א

[.] בראותי כתב ירך החייתני, כי לא ידעתי, וגם כי היום לא אדע מהנעשה איתך, וכמה הרהורי דברים היו אצלי. כתבתי לך פעמ[נ]ים נוסף על המכתבים כלליים ששלחתי בג' או ד' פעמים האי הכללי לכל תלמדינו התמימים יחיו מקיץ העבר – תר"פ – והב' הכללי לאנ"ש עם העתק הצוואה והג' אודות התייסדות קופת רבינו ומטרתה, הד' על דבר היאצ"ט, וגם פעם או פעמיים כתבתי לך ביחוד. ועל כל אלה, לא השגתי מענה, דבר שציער אותי במאוד. רק אחת מה שהניח את דעתי הוא מכתבי ידידנו הרח"ד שי' שו"ב מנעויל, שכתב לי אודות אושוועט, בדבר כל הענייני לכתוב להרב התמים ראא"פ שי'.

וגם כהיום יקשה לי במאוד הדומיה הארוכה, וביותר הדיבור הקצר, והצנום

בנימוס, אחרי דומיה ארוכה כזו, המראה לדעת על כמה דברים, הבלתי נעימים במיוחד, או שאין מה לדבר – מפני לחיצת הלב והמוח – או שאין חפץ לדבר – מפני הייאוש ח"ו באור התורה – או שאין כח לדבר – מפני השפלות של שקר – אשר כל אחד מהם, וכולם יחד, והמסתעף מהם, פסולים ומאוסים בתורת החסידות, ופועלים במאוד מאוד על מהלך העבודה המסורה ונתונה לכל איש ואיש, בכוונת הבורא ית' בבריאתו אותו.

האלוקים החפץ בטוב ברייתו, ואשר יתאימו אל תעודתם שיצרם, נתן למו, היכולת בוא עד רום המעלות, במעלת הנפש, שיתגבר הצורה על החומר, ויברא לו כנפיים אשר על ידן יוכל צאת מחומריותו וגסותו. והשליבה הראשונה אשר מעמדה בלב הבשר וראשה מגיע השמימה, בשליבות משולבות ומקושרות אלו באלו, היא האהבה, אשר פרו מתוק ומועיל בחברת האנושי בכלל.

וכאשר יבאר העיקרים במעלת האדם על החי להיותו מדייני בטבעו, מוכרח אל הקיבוץ מצד עצם טבעו וחלישות מזוגו, זה קוצר וטוחן, זה שוזר וזה טוה, זה רוקם וזה תופר, זה כורת עצים וזה בונה, ומבין כולם יתקצבו מוכרחי הגוף, אשר מזה מוכרח כי יתפתחו החכמות בחכמת המעשה, אשר בדרך ממילא מוכרח כי יתגדלו גם החכמות הנפשיות, אשר מזונם – כלומר מזון הנפש – מוכרחת כמו שמוכרח מזון הגוף.

והמסילה המביאה את כל זה בנועם החברה וההתוועדות היא האהבה והריעות, אשר בה חיו אלפי איש וראו בה גדולות ונצורות, בה ועל ידה התאחדו והשִׁלְבוּ, איש את רעהו עזרו, ויהיו מאושרים, האחד מצא נחמתו בחבירו, וחבירו בו, ענג נפשי עמו התחלק, וגם בצערו ח"ו השתתף, בכל מקום שהם, ובכל זמן, ואיש מהם לא מצא עצמו בודד ויחיד, כי לבו מלא תקווה באהבת רעהו החי חי אתו עמו, והוא עמו בכל עת ובכל שעה, ויהי האדם לנפש ח"י גם בעת צר ומצוק ח"ו, ביודעו כי אור לו בשלום רעהו, ואשר יוכל עודד נפשו להפיג צערו, בדברים היוצאים מטוהר לב, המשולה לטוהר שמי רקיע המשובצה בכוכבי אור מתנוצצים בליל חושך ואפילה, כן רוח לב האדם והגיונו בדברו את רעהו הלחוץ הנשבר והנדכה, אשר בכח אהבתו יאיר תהום החושך ר"ל המסוכה על פני המצטער, והמפרפר בלי כח מהמון העניינים הסובבים אותו והממלאים את חלל עולמו בחיים יהיו איזה שיהיו, אם זמניים, אשר בגשם יסודם, או רוחניים ומוסריים, אשר בשמים מעל בנשמת אל שדי תקועים.

כזאת פגשנו על כל צעד ומדרך כף רגלינו, אנשים קרובים איש לרעהו אשר תוכן אחד לאגדם, והיא אהבת האנוש שהתבללה בתום ויושר, ואשר לזאת לא נמצא לעצור מלהתפתח האהבה והידידות באופן היותר מועיל, וכל אחד חפץ דרש ואיוה קרבת רעהו, ידידו אוהבו, והשגת רעים באמת בצדק ובמישור, וכה התגלגלו פנינים יקרים בחוצות עיר, מה נעים ה' המחזה בהפגש שנים יחדיו, זה את זה התענגו, וזה בזה ישמחו, בעוד טרם כילה האחד לדבר, הנה רעהו כבר מספה, הלא מכירים וידידים הם המה ואיך יוכל עצור מלגלות למו מכל הנעשה אתו עמו, ובביתו פנימה, ויתמלאו לבותיהם בגיל ושמחות על כל גדותיהם.

מה יקרה היא האהבה, בעבודת האלוקים בכלל, והתועלת הבאה לעוסק בעבודה, אשר אם כי בהגבל[ות] נשארת, קירוב ויחוד שני מהותיים נבדלים, אבל פנים אחרת לה, בהיותה כולה מוקדשת רק לאחת, לאחד ולקשר, לעודד ולנחם, לחזק ולסעד, ליתן עוז ותעצומות, אשר בזה יגבור האדם על רגשותיו ויוכל החזק מעמד גם נגד זרם שטף המון התלאות, המצוקות, והאנחות, ה"י, והיא – אהבת הרעים ודיבוק חברים – היחידה במדות, אשר תוכל תת בים החיים דרך, ולגזור נתיבה בארחות תבל, להעמיד איש על בסיסו הנכון, והיא האחת התחבר והתאגד אנשים לקשרם ולאחדם ולהיות לאחדים, בכל אשר להם.

האבן הטובה הלזו, תפיץ אור בהיה, כאשר היא נתונה ביד מבין דבר לאשורו איך כלכל מעשהו, כי הלא לא על הלחם לבדו יחי' האדם, כי אם בהמוצא בו ענין להתעניין בו, וכל אחד חייב לראות את עצמו, כאילו הוא רק הוא, המחוייב בדבר, לזכות את הרבים, בכל אשר יוכל, הן בעירו ומקום משכנו, והן בהסביב לו, ובכל מקום שידו מגעת.

אין לנו בעולמנו, אלא הסכם ועשות טוב, מבלי התחשב עם מצבנו הפרטי, החומרי והרוחני אשר רבים מאתנו שחיים – שווימען – בים התלאות ר"ל אחרי האבילות הגדולה בהילקח הוד תפארתינו, אשר לא תסבול המוח כלל ועיקר, וגם בדמע עין לא תפוג ולא תיקל.

אמנם היא הנותנת לנו כח ועוז, מישר הדעת לאזור כחנו להטבת מצבנו הרוחני ולעודד את אחינו ידידינו, ד' עליהם יחיו, להאירם ולהעירם ככל אשר תשיג יד שכלינו, לקוות לחסדי ורחמי אל עליון כי יהי' בעזרנו, בזכות הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, ואשר בלי ספק חי חי הנהו אתנו, ומעורר רחמי שמים עלינו, כי יועיל אלוקה היות בעוזרי נפשינו עשות רצונו ית'.

עליך אשים ידי, ובך הנני רואה פועל ועושה חרוץ, בעזרתו ית', באם תעזוב העצבות והיאוש הסובב אותך מאז ומימי קדם, ואם אתי עמי אתה, שמוע בכל אשר נצטויתי, אותה הנני דורש ממך, העת יקרה היא לכל, ומה גם לאלו, אשר הצלחת רבים והפרכתם בידם, בחסדי האל, נתונה, אינם רשאים להיות קר עוזב ובודד כמוך היום. רבינו ורביך, אשר העמידך על האמת והשלום, דורש מאתך כי עבוד תעבוד בהרמת התורה, בהדרת ישראל, קרנו וגאונו, ואין לך כל רשות היות כמו שהינך עד היום.

מקווה הנני קבל מכתביך, אשר יהיו ראויים לשימת לב, פתח מסגר לבבך, עזוב את השפלות והענוה, המטבעות הפסולות, וקח תמורתם עבודה ופועל, התענין בכל אשר תוכל, בוא בכתובים את אחיך ריעיך, אשר רבים המה – יברכס האל – וגם טובים ותאבים לשמוע הוד קול יוצא מלב פנימה. ויאר ה' פניו אליך בכל אשר תעשה ברו"ג.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע, ח"י"ד ע' יט ואילך)

אהבת ריעים אצל חסידים היא טבע ראשון

רגש פנימי שבאין ערוך מאהבת אחים • אהבת ריעים אצל חסידים היא טבע • להדר בענין האחוה והאהבה • החיבה אצל אנ"ש גורם לי קורת רוח אין קץ • אהבה ואחוה כגוף אחד ממש • אהבת החסידים תולידם עד ביאת המשיח • לקט קטעים משיחות ואגרות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בנושא אהבת החסידים

אהבת אחים כמו אהבת חסידים... ❧

[.] בעת התוועדות שמחת בית השואבה בשנת תרנ"ד הוא כ"ק אאמו"ר הרה"ק אמר, שאהבת ישראל אמיתית ישנה רק אצל חסידים.

אז בהתוועדות היו ר' אהרן – אריע – ור' יקותיאל – קושיע – מדאקשיץ – ר' אהרן היה מלמד לגדולים ור' יקותיאל היה מלמד דרדקי. – קרא ר' אהרן: כמו אהבת אחים ממש. ענה לו ר' יקותיאל: עה, כמו אהבת החסידים אחד לחברו.

אמר על כך הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק: הנה זהו הרגש של מלמד דרדקי חסידי, זהו האור חוזר של קמץ אלף א.

היום, מדוע זה חסר? רק הישות היא מחיצה. צריכים להתנתק מהנחות העולם. רע הרי ביהודי לא שייך, צריכים רק להיפרד מהנחות העולם.

(תרגום חופשי מסה"ש ה'תש"ה, יום א' דחגה"ס, ע' 39 ס"ה)

פעם האהבת חסידים הי' כמו אהבת אחים. קושיע [=יקותיאל] מדוקשיץ אמר פעם על שני אחים בדוקשיץ שהאהבה אצלם היא כמו האהבה בין חסידים. אהבת חסידים הי' בפשיטות ודוגמא לאהבה בשרית.

(תרגום חופשי מסה"ש ה'תש"ז, ע' 14)

באותו זמן היי אהבת החסידים גדול יותר מאהבת אחים, והיהודים הלא חסידיים היו מאחלים לעצמם שאהבת אחים יהי כמו אהבת החסידים.

(תרגום חופשי מסה"ש קיץ הי"ש"ת, ע' 117)

ובזה הנני לתת לו את תודתי אשר כתב לי והודיעני בדבר ידידנו . . שיי הנ"ל ורואה אני בזה קיום מצות אהבת ישראל עפ"י תורת החסידות ברגש פנימי שהוא הגבה למעלה באין ערוך מכמו אהבת אחים כשרים, ואשר ענינים אלו הן המה פרחי שושנים באילנא דחיי בתורת החסידות והשי"ת יהי בעזרו בגו"ר.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע, ח"ד ע' שנט)

שהחסידים יהיו כמשפחה אחת ממש

הוד כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הרה"ק מוהר"ש אומר להוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק אשר הוד כ"ק רבינו הזקן מסר נפשו הקדושה והשקיע כחותיו העצומים אשר עדת החסידים יהיו כמשפחה אחת ממש, אשר כל איש ואיש בעדת החסידים ידרוש טובת חבירו בפרנסה, וכל אשר אחד עוזר את זולתו יהי בהרגש אהבה וחובה גדולה כל כך כבני משפחה אחת ממש.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע, ח"ד ע' לד)

להדר בענין האחוה והאהבה

הוד כ"ק רבינו הזקן זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אשר הדריך את החסידים להדר בענין האחוה ואהבה באופן היותר נעלה, והוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק אדמו"ר האמצעי זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מסר נפשו הק', אשר החסידים יהיו באחוה כאהבת אחים באמת לאמתו, והוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק אדמו"ר בעל צמח צדק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, אשר אהבת החסידים כמו שיסדה והדריך הוד כ"ק רבינו הזקן זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, הנה ברכת האחד לחבירו יש לה כח למעלה כמו ברכת שמע קולנו בשמו"ע, כי אב הרחמן חפץ ומשתוקק באהבתם של ישראל זה לזה...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע, ח"ד ע' שלט)

הוד כ"ק רבינו הזקן זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע חניך את החסידים להיות תמיד

באהבה ואחווה איש את רעהו וכגוף אחד ממש, אשר עם היות כל אחד מאבריו שונה מחבירו במהותו וממלא תפקיד מיוחד, בכ"ז כולם קשורים יחדיו ועוזרים זה לזה, אשר אז – ורק אז – הנה בחסדי השי"ת הגוף בריא וראוי לפעול פעולותיו כאדם שלם.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"י ע' שלז)

שמחת הנפש וידידות אלו הן התכונות החסידיות

ידידי מתאונן שברוחניות חסרה שמחת הנפש וידידות, אצל חסידים שני דברים אלו אף פעם ב"ה לא חסרו, שמחת הנפש וידידות אלו הן התכונות החסידיות ולעולם ישנם במהותם ומציאותם אלא שיש זמנים שהם מתעלמים וצריכים לגלותם וההתגלות היא ע"י לימוד חסידות, והתבוננות מהו יהודי,

הלימוד חסידות מגלה שמחת הנפש וההתבוננות במעלת ישראל כמו שאומר מורנו הבעש"ט נ"ע.

(תרגום חופשי מאג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, ח"ה ע' רמו)

אהבת ריעים אצל חסידים היא טבע, ולא טבע שני אלא טבע ראשון, ואם אצל אחד זה חסר הוא בעל מום, כמו שיש חסירי יד או רגל מבטן ומלידה.

(תרגום חופשי מסה"ש ה'תרצ"ו, ע' 209)

מאז האיר מאור ישראל סבא במאורי אור תורה ועבודה ע"י עבדי הוי' הוד כ"ק אבותינו רבותנו הק' זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בכל דור ודור עדת החסידים היו הולכים שלובי זרוע בדרכי יושר ותום, באחדות גמורה, אל אותה המטרה הבהירה של תורה ועבודה המיוסדה עפ"י תורת החסידות.

עדת החסידים מעולם לא התחשבה עם הריבוי והמיעוט, וגם שנים בעיר ואחד במשפחה הרגיש את עצמו לענף מן האילן הגדול, ולאבר מהגוף החי בארחות חיי החסידים.

החסידות תלמדנו למצוא מעלת האדם, לייקר ולחבב את כל אחד מישראל, באהבה וחיבה יתירה, ולדרוש טובתו בגוף ובנפש, ומה גם לאלו ההולכים בנתיבה אחת בדרכי החסידות.

האחדות האהבה וההתקשרות שלשה אלה המה פתילי אור מאור החסידות
המאירים אור בשמן התורה ואש העבודה בבירור וזיכוך המדות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ, חס"ז)

❧ החיבה אצל אנ"ש גורם לי קורת רוח אין קץ ❧

כל רגש ידידות ואהבה וחיבה שהנני רואה ושומע מאחד מאנ"ש ותלמידי התמימים
יחיו, הן בינם לבין עצמם והן בינם לביני גורם לי קורת רוח אין קץ כי זהו כל ענין
החסידות שהוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' מסרו נפשם הק' לנטוע באנ"ש שי והנני
מברכס בברכות מאליפות אין קץ.

והנני בזה לברכו אותך ואת ביתך ויו"ח יחיו ברוב טוב גשמי ורוחני...

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ, ח"ה ע' שצט)

נודעתי ע"י ידידי הנכבד והנעלה וו"ח אי"א מוהר"ר שלום שי' פויזנער שוי"ב, כי
ליום מלאת חמשה ועשרים שנה לנשואיו של כבודו עם זוגי תחי' עשו אנ"ש משתה
ושמחה בהתועדות רעים וברכוס בברכות מאליפות, נהניתי במאד מהאהבת רעים בין
אנ"ש שיחיו שהוא אחד מיסודי התורה והחסידות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ, ח"ד ע' תכ)

❧ חסידים חייבים להיות חמים יותר ❧

[.] (והרבה לדבר בענין שצריכה להיות אהבת רעים, ואמר:) אני מעורר חסידים
ומבקש אותם להיות יותר קשורים ומסורים זה לזה. כל יהודי, ובפרט חסיד, צריך
להיות יקר בעיניכם. הרי עלול להיות שרק כעבור שלושה חדשים נודע על שמחה אצל
הזולת. השי"ת יעזור שתוכלו לבשר ולהתבשר בשורות טובות.

תמימים בפרט וחסידים בכלל שגדלו על השמרים של אהבת ישראל, צריכים
חייבים להיות חמים יותר, הזולת צריך לתפוס את המקום החשוב, שמחתו היא
שמחתי, שמחתי היא שמחתו.

כשנתקבלה הידיעה בליובאוויטש שר' אלחנן שי' מרוזוב שוחרר מעבודת הצבא,
התהלך החסיד הנודע ר' הענדל בחצר כשהוא מזמר "חאניע (אלחנן) יצא" ונכנס לחדר
כ"ק אאמו"ר הרה"ק – הוא היה מהחשובים בעיני כ"ק אאמו"ר הרה"ק – וסיפר כי

ר' אלחנן מרוזוב שוחרר והתחיל לרקוד בחדר – גם אני הייתי באותו מעמד – וכ"ק אאמו"ר הרה"ק עמד מכסאו, הניח יד קדשו על שכמו של ר' הענדל וסובב אתו שלוש פעמים, ולאחר מכן אמר לו: "לכן, אומר לפניכם חסידות".

יש לייקר את כל אחד מישראל, ובפרט החסידים וגזע החסידים, ויש לעזור לכל אחד ואחד בכל מה שאפשר, אבל כל עזרה צריכה להיות בחכמה, שלא יהיה ח"ו מלבין פני חברו. יש לדעת איך להוכיח את הזולת, לא להגדיל צערו – את זה יודע הוא בעצמו וכואב לו הלב – אלא יש לקרב את הזולת, תחילה באצבע ולאחר מכן ביד וכו', ובינו לבין עצמו עליו לבכות היטב על הלא טוב של הזולת ולומר פרק תהלים.

(משיחת ליל ב' כ' כסלו ה'תרצ"ג - בסעודה, ליקוטי דיבורים)

סגולת עטרת תפארת אשר אני"ש שי מעוטרים בה, כאמור ותפארת בניס אבותם (דכללות אני"ש נחשבים כבנים להוד כ"ק אבותינו רבותינו הק' זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע), פארה והדרה בארחי אהבה וחיבה של ידידות והתאחדות גמורה, ואז ראויים המה אל ברכת שמים מעל בגו"ר.

הנני מקוה אשר בודאי ישתפרו באופן היותר טוב ומועיל בהרחבת אהלי תורה, אשר בזה צריכה להיות כל עבודתינו ויגיעתנו ביגיעת נפש וביגיעת בשר, ובזה נראה אור כי טוב בתוככי אחב"י בכל ארצות פזוריהם, יחיש השי"ת גאולתנו ופדות נפשנו.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע, חט"ז)

האש שבגחלת תוציא אהבה וידידות רעים

במענה על מכתבו, נהניתי לשמוע משלומי ואתפלא על ריחוקי ולא אדע סיבתו, פעמים רבות חשבתי אדותו וגם שאלתי עליו ואם נתעממה גחלת החסידות הנה העצה היעוצה היא התועדות רעים וקביעות לימוד דא"ח ואז הנה האש שבתוך הגחלת תוציא לאור אהבה וידידות רעים בחיים של חיבת התורה ואהבת ישראל, והשי"ת יהי בעזרו בגשמיית וברוחניות.

(אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ נ"ע, ח"ה ע' רצט)

באה העת לאהבת אחים אמיתית במחננו

מובן הדבר מעצמו שבאם רק באפשרי הוא ראוי ונכון וטוב הוא שישפיע בכתות

הישיבה והיא מילתא דשויה לתרווייהו, הן בשבילו והן בשביל הישיבה, וכבר באה העת שתהיי אהבת אחים אמיתית שוררת במחננו, וכידוע שהגלות דעתה הוא בשביל עון שנאת חנם, היינו שנאה בלי כל יסוד ואפילו היפך השכל, ובמילא התיקון לזה הוא – והתיקון מוכרח הוא ובפרט עתה בעקבתא דמשיחא, שיהיי אהבת חנם, היינו אהבה שאף שאין לה כל יסוד בשכל אנושי, ולא עוד אלא היפך השכל . . . וביותר מוכרח כל הנ"ל בכת"ר כיון שזיכהו השי"ת ומתעסק הוא בעניני מעמד שפנימיותו הוא לקשר את כל החסידים יחדיו באחדות אמיתית.

(ממכתב כ"ק אד"ש מה"מ, זאת חנוכה ה'תשי"ב)

אהבת החסידים תולידם עד ביאת המשיח

האהבת אחים שישנה בין החסידים תולידם עד ביאת המשיח. ידוע הסיפור שאירע בזמנו של הצמח-צדק, שבהיותו בפטרבורג דיבר בתקיפות ובחוזק רב ("מיט אַ געוואַלדיקע שטאַרקייט") נגד הממשלה, עד שהעמיד עצמו בסכנה של מרידה במלכות, וכאשר אי' מגדולי ישראל (כמדומני ר' איטשעלע) שאל אצלו: היתכן שהעמדתם את עצמכם בסכנה, ומה היו עושים חסידים!...!

השיב לו הצ"צ (אי' מהתירוצים), שאהבת אחים שישנה בין החסידים תוליד אותם עד ביאת המשיח. ופירוש הדברים, שכאשר חסידים מתנהגים באופן של אהבת אחים, אזי לימודו של זה פועל הוספה גם אצל זה, דכיון שכולם כמו אברים של גוף אחד, הרי הלימוד של זה שבבחי ראש מועיל גם לזה שבבחי רגל, כשם שההילוך שברגל מועיל גם להראש.

(תרגום חופשי משיחת י"ב תמוז ה'תשי"ג)

"דרכי החסידות" - שהחסידים יהיו כמשפחה אחת

אאזמור [מהר"ש] שאל את ה"צמח צדק": מה "רצה" [=התכוון] הסבא ב'דרכי החסידות', ומה "רצה" בחסידות? ויענהו ה"צמח צדק": "דרכי החסידות" הן – שהחסידים כולם יהיו כמשפחה אחת, ע"פ תורה באהבה...

(ה"יום יום", כ"ד טבת)

כאשר הילדים חיים ביניהם בשלום ואחדות, לאבא זהו

הנחת-רוח הגדול ביותר...

לפנינו צרור מכתבים מרתקים מאת הרה"ח ר' אברהם פאריז ע"ה, הספוגים בתביעה עמוקה לאהבת חסידים ואחדות אמיתית • אהבת ריעים

אצל חסידים ישנה אהבה נשמתית אחד לשני

- תרגום חפשי ללה"ק בעריכת "ועד חיילי בית דוד" -

ב"ה

בנותי היקרות פסיה וחסיה שיחיו בנחת

סליחה ילדות על כך שאני כותב לכם מכתב זה באידיש. יודע אני שהדבר מקשה עליכם על קריאת המכתב, אולם קשה לי לבטא את הדברים שאני רוצה להתדבר עימכם, בלשון הקודש.

ברצוני לדעת מה נעשה איתכם ואצלכם, הכל בפרטיות.

הייתי רוצה שתכתבו לי... והאם סועד על שולחנכם בחור ישיבה או סתם יהודי. ביכולתכם לענות לי שאין לכם די אוכל גם עבור עצמכם – אספר לכם סיפור.

היה בליובאוויטש חסיד בשם ר' הענדל. אצייר לכם את מהותו של ר' הענדל: כשהוא היה נעמד להתפלל, כל מילה בתפילתו היתה ספוגה בים של דמעות. אין פירוש הדבר שהוא בכה, לא – הבכי פרץ מאליו ("נאר עס האט זיך געוויינט"), כל מילה ומילה טבלה בדמע. לבו היה פתוח להקב"ה.

כך היתה גם הנהגתו בין אדם לחבירו, הוא היה בעל לב-טוב, אין אפשרות לשער את טוב-ליבו, שמחתו של הזולת היתה שמחתו-שלו ממש וצערו של השני ח"ו – היתה צער ממש עבורו.

באחד הימים היתה שמחה אצל אחד מבחורי הישיבה, שמו אלחנן מרוזוב, והמברק המבשר על-כך הגיע לידיי של ר' הענדל. ר' הענדל ניגש לבשר את הבשורה לרבי ני"ע ומרוב שמחה הוא החל לרקוד, ממש, בחדרו של הרבי ני"ע.

ביכולתכם לתאר לעצמכם את משמעות הדבר שחסיד רוקד, בסתם יום של חול,

בחדרו של הרבי. אבל, כאמור, לא ר' הענדל רקד, משמחתו של הזולת הריקוד פרץ מאליו ("עס האט זיך אליין געטאנצט בא איהם פון יענעמס שמחה"), וכך היה גם, ח"ו, בצערו של הזולת – הוא לא יכל לשאת את הצער.

הוא היה עני מרוד, הוא היה מבשל מרק ללא בשר, ומכל-מקום חסידים אורחים היו סועדים על שולחנו. מה היה עושה ר' הענדל כאשר היה מגיע אורח – הוא היה מוסיף לסיר עוד ספל מים, היות וצריך לתת לאורח את אותו האוכל שאתה מכין לעצמך...

העיקר הוא – בעניי צדקה או בהכנסת אורחים – טוב הלב, לתת לשני את התחושה וההרגשה שהוא אוכל בביתו הפרטי. הוא לא אוכל אצלי, הוא אוכל אצלו בית, ואז כל האוכל נעים ומתוק לאורח, הרבה יותר מאשר מאכלים טובים יותר בבית אחר. הכניסו מילים אלו אצלכם במח ובלב, בנותי היקרות.

אבקש מכן, פסיה וחסייה, תחיו ביניכן בטוב ובידידות – לא כשתי אחיות, אלא – כשני חסידים. שמעתי מאבינו הקדוש שליט"א, שפעם היה פתגם האומר – כאשר שתי אחים היו חיים ביניהם בידידות, היו אומרים עליהם – ששתי אחים אלו חיים ביניהם בידידות ממש כמו שתי חסידים. היות וה'אהבת-רעים' של החסידים, אין דוגמא לו.

כדי להבהיר לכן את הדבר, אפרט לכן: אהבתם של שתי אחים או אחיות, היא אמנם אהבה טבעית, אבל היא אהבה 'בשרנית', גופנית, ו'גוף' – הוא הרי תופס מקום לעצמו. לכן, עד כמה שהאהבה תהיה גדולה – כל אחד תופס מקום לעצמו, ודבר זה מחלק ביניהם, אני זה לא אתה, ואתה אינך אני.

אולם ה'אהבת-רעים' של החסידים, שהיא תוצאה של הנשמה, שנשמה אחת אוהבת את זולתה והנשמה היא הרי חלק אלוהי – ולכל יהודי ויהודיה, יהיה מי שיהיה, יש לו נשמה זו – ובאלוקות אין כל חילוקים, 'הלא אב אחד לכולנו'. ודבר זה, שנשמה אוהבת נשמה, הוא גם מצד הטבעיות.

ישנם חיי הנשמה וישנם חיי הגוף, חיים-נשמתיים וחיים גופניים. כאשר הנהגת החיים היא גופנית, זאת אומרת שהאדם נגרר אחר גופו, הוא עושה רק מה שטוב לגוף, אזי אין ביכולתו לחוש את ההרגשים של חיי הנשמה. אולם אחד שאצלו העיקר הוא חי הנשמה, הוא מתנהג ועושה רק דברים הנוגעים לחיים הנשמתיים שלו, ואינו נגרר אחר גופו ויתר הדברים הטפלים – אזי הוא חש ומרגיש את ההרגשים של חיי הנשמה, נשמה אוהבת נשמה שניה, והוא מרגיש את ה'אבינו שבשמיים', הוא חש 'כי אתה אבינו'.

כך קורה אצל חסיד. חסיד הוא זה שאצלו חיי הנשמה גוברים על חיי הגוף, ממילא הוא מרגיש וחש את חיי הנשמה, ולכן חסיד אוהב יהודים בכל נפשו וגופו, ובפרט כאשר השני הוא גם חסיד – אזי גם אצל השני מאירים חיי הנשמה ואין כל הסתר מצד הגוף. והעיקר – גם אצל הזולת ישנה האהבה הנשמתיית אליו, ממילא מתקשרים הם

דא בדא ומחזקים יותר, שאין לשער אהבתם איש אל רעהו.

ואת זאת אני אומר לכן, תחיו ביניכן כפי ששתי חסידים חיים ביניהם, שלא יורגש אצלכן "אני", "שלי". בכלל, לאדם אין כלום משלו, הכל הוא של הקב"ה, ועל כל מה שיש צריך לומר 'תודה להקב"ה וגם זו לטובה', ולהיות תמיד בשמחה...

כברכת אביכם

א. פאריז

אחדות כמשפחה אחת

ב"ה. עשי"ק שבת תשובה תשכ"ג

. . שלום וברכה!

פעם אמר אדמו"ר הצמח צדק ני"ע לאחד מחסידיו: רצוני הוא, שאתה תעשה עבורי חסידים. שאלו החסיד – וכיצד? ענהו הצמח – צדק: כאשר אתה תתקן את מידותיך, הרי אז תהיה דוגמה טובה, ויאמרו שחסידי הצמח צדק הם טובים מאוד, ובמילא כולם ירצו להיות חסידים שלי.

כך גם בנוגע אלינו: כאשר אנו כולנו נחיה באחדות כמו משפחה אחת – אז יהיה כבוד גדול לנשיא שלנו, כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

אבל ח"ו בהיותנו קרועים ונפרדים בינינו ובין עצמנו – אזי משליכים ודורסים אנו את כבוד רוחו הקדוש שליט"א.

במכתבו הקדוש של הרבי אליי, כותב הוא: שתדעו: שהאחראי לכל ענייני חב"ד הרי זה הוא שליט"א. וכל הממוצעים, בין זקני החסידים, בין צעירי החסידים ובין הלמדנים – כולם אינם נחשבים מאומה. האחריות מוטלת רק עליו שליט"א בעצמו.

וכפי שכ"ק שליט"א כתב לר' מאיר פרידמן, שהסטירה שאתה קבלת – לא אתה קבלת, כי אם אני קבלתי. כך זה בכל העניינים. כאשר אנו מלשינים על חסיד, ואפילו אם אותו יחיד באמת שווה זאת – אבל במסירה זו לא מסרנו את אותו יחיד, כי אם את הרבי הקדוש שליט"א.

בעולם עליון יותר, בעולם המחשבה, זאת אומרת, כאשר נתבונן טוב בעניין הזה – הרי זה בדיוק כמו שלולב ונחמנסון (שהיה נכדו של חסיד) הוליכו את הרבי נבגי"מ זי"ע להורג. רק שם רצו להרוג את הגוף הקדוש, וכאן, ייבדל לחיים טובים וארוכים, הורגים את רוחו הקדוש שליט"א (וייתכן שזה יותר גרוע), שעל ידי רוחו הקדוש הולך עצמות ומהות א"ס ב"ה להתגלות לעין כל, והוא – המוסר – מפסיק, עוצר, שזה לא יתפשט. "עס איז לעכערליך, ווער וועט אוספירען...".

לא באתי לומר דרשות, רק היות והקב"ה זיכני שבליובאוויטש למדתי כיצד להסתכל על העולם, רואה אני, שהמצב איום ונורא, ואינני רוצה לבטא זאת בדיבור. רק שתדעו, שהן אלו שעשו זאת, הן העוזרים והגורמים לכך, ואפילו ח"ו אלו ששמחים על זה – כולם משחקים באש. ה' יסלח להם ולא ישוב עוד לכסלה.

העצה לזה היא, שכולנו נשלח מהר מברק, ואלו השייכים לזה, ישלחו בנפרד מברק, או מכתב לרבי, ברחמנות גדולה.

ההנהגה בין אני"ש צריכה להיות, וחייבת להיות, בצורה כזאת, שאם יש לאחד תלונה על השני, בין אם זה עניין פרטי ובין אם זה עניין כללי – צריך הוא לכתוב זאת לאבינו הקדוש שליט"א, ולא יותר. אצלנו שום דבר לא צריך לתפוס מקום. ואז נהיה קומה שלמה, ולאף מקטרג לא יהיה עלינו שליטה.

הקב"ה יתן לכולנו חתימה טובה, וגמר חתימה טובה עם בני-ביתכם יחיו, בנחת בגשמיות וברוחניות עד בלי די.

בכל הכבוד

א. פאריז

היכן ה'אהבת חסידים' שהיא יסוד החסידות?

ב"ה. יום ד' ר"ח אייר תש"ו

שלום וברכה!

היום קיבלתי את מכתבך, והנני ממחר להשיב לך, כי מאוד נגע לי מה שאתה כותב בסוף מכתבך כבדרך-אגב – אשר במחנכם, אני"ש מאוד מפורדים, ובפרט, שלולא זאת הייתם יכולים לפעול הרבה מאוד.

זהו אחד העניינים הגרועים ביותר שיכולים להיות בעולם, ולעולם לא נוכל 'להחליק' את הנושא. על-ידי זה אי אפשר להגיע ח"ו לשום תקומה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שכן זה נכלל בניין של "חוטא ומחטיא את הרבים" – 'חטא' מלשון חיסרון – חטא מצד חיסרון בעבודה למען הזולת.

בין אם הדבר נובע מכך שהוא מתעצל בעבודה למען הזולת, ובפרט אם עבודתו היא בגלל "מי בראש": אם זה ייקרא על שמו – אזי הוא מוכן לעבוד, ואם לא – לשם מה הוא צריך לעבוד? ובפרט באם עבודתו תיקרא על שם הזולת, שאז בודאי אינו חפץ לעבוד.

מלבד זאת שהוא – קשה לי להתבטא כך – חוטא ממש שאין לו חלק באלוקי ישראל; אין לו שום שייכות לאלוקות וליהדות – יהדות ואלוקות הינם דבר אחד

(למרות שהוא לומד חסידות, מתפלל ומקיים קצת מצוות מעשיות, אולם הוא עובד אצל עצמו, ולא את הקב"ה...) הוא מחטיא – כלומר, גורם חסרונות אצל הרבים, שכן על ידי זה שהוא לא עובד למען הזולת ועם הזולת – אובדים ח"ו הרבה נשמות, ה' יסלח לנו!

ובפרט אנו, תמימים ואנ"ש שיחיו, שתודה לא-ל על הזכות הגדולה שעשה עמנו, בחר בנו וקרבתו לפני הר סיני, והביאנו לכך שנתוודענו לאבינו הקדוש כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונתן לנו את תורתו הפנימית להאיר את נפשנו – שלא נלך בחשכת העולם ושנצליח לעבור בין גלי העולם, מבלי שהמים הזדונים של העולם יסחפו אותנו ח"ו –

הרי אנו חייבים לערוך חשבון-נפש לעצמנו: מפני מה עשה עמנו הקב"ה כך? האם למעננו באופן אישי?! האם בשביל שאהיה יהודי טוב?! – מי אתה ומה אתה? אם לא לעת כזאת הגעת למלכות – הרי שאשמתנו ח"ו גדולה ביותר.

עצם העובדה שלא נערך חשבון-נפש אמיתי, הרי זו כשלעצמה בושה וחרפה עבורנו. עלינו לזעוק "געוואלד" – הצילו! מהי, בכלל, המשמעות של "אני אהיה בראש", אשר זה יעבד אותי מלפעול בהצלח נפשות ומלהביא ליהודים מעט חמימות חסידית, שזוהי תחיית המתים ממש, וד"ל.

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע נבג"מ זי"ע אמר פעם: מקומו של 'תמים' הוא בצד המערבי, ומשם עליו לפעול עד אשר גם בפני המזרח יחושו וירגישו שצריכים מקוה...

זוהי העבודה בכללות: כל אחד מאתנו צריך לעבוד עם הזולת בכל כוחו ונפשו, ואף מעבר לכך... ואת השם על הפעולה ואת הכבוד המדומה – שייטול מישהו אחר ושהדבר ייקרא על שמו. ברור שזה יהיה על-שם ליובאוויטש בלבד, אבל לא על שם פרטי – שיאני' ואתה' יהיו בשווה ממש.

על מה המחלוקת?! הרי זהו דבר כל-כך מאוס ומגושם, עד שיותר מכך לא יכול להיות... אצלנו צריך להיות יקר וקדוש רק השם "ליובאוויטש". הרי זהו המאור היחיד שמאיר את העולם, והשאר – הכל הם העלמות והסתרים שנועדו להחשיך ולהסתיר את האור של ליובאוויטש.

כל אחד מאתנו, באופן אישי, צריך ללכת עם זה בתוקף וגבורה, ולהודות ולהלל לה' על-כך שהוא זכה להתקרב לליובאוויטש. אבל שלא תצא מכך גאווה עצמית – שדווקא הוא יהיה בראש. אדרבה, אצלנו צריכה להיות ההכרה שגם הקטן שבינינו הנו עולם ומלואו, אבן מבהיק, יהלום של ליובאוויטש, שבהשוואה למעמדי ומצבי, הנה הוא הרבה יותר ממני. ואם כן, מדוע שדווקא אני אהיה בראש? שהוא יהיה בראש! אמנם, אני אפעל בכל המאמצים והכוחות שלי, אבל שהוא יהיה בראש וזה ייקרא על שמו...

באם ההנהגה אצלו איננו באופן כזה – הרי זה סימן ש"ליובאוויטש" אינה יקרה אצלו, וכל כוונתו היא אך ורק לטובתו האישית. אלא שהסיבה לכך שדווקא חפץ

בעבודה זו, היא משום שנקודה כלשהי מהאמונה שלו נטועה בליובאוויטש, אבל בעצם הוא רחוק מליובאוויטש...

ובכלל, היכן היא אהבת החסידים, שהיא יסוד החסידים והחסידות? כאשר היסוד איננו – הרי הוא רחוק מלהיקרא חסיד ואין לו כל שייכות לחסידות, אלא הכל אצלו הוא בדרך "מצות אנשים מלומדה" (למי שמבין פירוש המילים), ומהפנימיות – הוא רחוק מאד, וד"ל.

נערים, הדבר העיקרי שברצוני לומר לכם הוא, שכאשר הייתי באטוואצק, טרם הפרידה, אמר לי אבינו המתוק והקדוש כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה הלשון: "אברהם, דע לך שכאשר שני יהודים, אפילו מעברו השני של הים, מחזקים זה את זה באימרה חסידית – זוהי רפואתי בגשמיות. דע זאת".

מכך הינכם יכולים להבין, כי גופו הקדוש מרגיש כל המתרחש בכל העולם היהודי, ובפרט בקרב המקושרים אליו. ויתרה מכך, שגופו הקדוש מבריא מזה! ומדברים אלה ניתן להבין את ההיפך ח"ו... ואצל אבא, הנחת-רוח הגדול ביותר הוא כאשר ילדיו חיים ביניהם בשלום ואחדות, כמובא בריבוי שיחותיו הקדושות, וממילא יכולים אתם להבין שהוא גם מרגיש את המחלוקת שביניכם, ובוודאי – מה שנגרם על-ידי זה.

אם-כן, נערים, דעו שאכן זה נוגע ממש לבריאותו של הרבי שליט"א, אשר על ידי העבודה עם עצמו שיוכל לסייע לזולת בכל העניינים, ואת הכבוד שיתן – כאמור – לזולת.

וכשיעבדו כולם יחד בידידות ורעות אחד לשני, וכמובן, על-פי ההוראות מכאן – תגרמו בוודאי נחת-רוח רבה לרבי שליט"א (אין ביכולתנו לשער, עד כמה נעלה הענין לגרום נחת-רוח אחד לרבי שליט"א. כדאי לחיות שבעים שנה, בכדי לגרום נחת-רוח אחד לרבי שליט"א בעניין של עבודת הזולת).

יהי רצון שתצליחו בעבודתכם ותפעלו את ירידת הנשמה בגוף.

נערים, אני מתחנן אליכם: רחמו על עצמכם, עלינו ועל בריאות של הרבי שליט"א. תתאחדו זה עם זה באחדות גמורה – מבלי 'לדקור' את השני – ותעבדו ביחד. והעיקר – שיהיה בזכרונכם תמיד אשר לאתגר לתשובה לאתגר לגאולה, וד"ל.

בברכת לאתגר לתשובה לאתגר לגאולה
ממני, ידידך א. פאריז

נ.ב. הנך רשאי להעביר את המכתב לידיעת כולם.

אאזמו"ר [מהר"ש]
שאל את ה"צמח צדק":
מה "רצה" [=התכוון] הסבא
ב'דרכי החסידות'... ?
ויענהו ה"צמח צדק": "דרכי
החסידות" הן – שהחסידים
כולם יהיו כמשפחה אחת,
ע"פ תורה באהבה.

(ה'היום-יום" – כ"ד טבת)

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

החתן הת' אפרים פישל משה שי'
חרמ"ץ
לרגל נישואין עב"ג תחי' בשעטומ"צ
ביום ג' אדר ה'תש"ע
יה"ר שיזכו לבנות בנין עדי עד
על יסודי התורה והמצווה
כפי שהם מוארים בתורת החסידות
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות

הת' ניסים ישראל מכלוף שי' בן חיון
לרגל התחלת הנחת תפילין
בכ"ג שבט ה'תש"ע
יה"ר שיגדל להיות חסיד ירא שמים
ולמדן
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א